

۳۱ تیر ۱۴۰۳
محل برگزاری: تهران

INTERNATIONAL CONFERENCE ON MODERN RESEARCH IN EDUCATION

JULY 21, 2024 | TEHRAN

ISC^{CM}
Index Science Citation Center

OxfordCER
UNIVERSITY

اولین کنفرانس بین المللی تحقیقات نوین در آموزش و پرورش

بررسی تحلیلی نقش استرس والدگری مادران معلم در اضطراب فرزندان

نسیم نکومنش

کارشناس آموزش مشاوره و راهنمایی دانشگاه فرهنگیان، اصفهان، ایران.

Nasim.nekoumanesh@gmail.com

زهرا مسیبی

دکتری مدیریت آموزشی، مدرس دانشگاه فرهنگیان، اصفهان، ایران.

dr.mosayebi1@gmail.com

معصومه قدمی

کارشناس ارشد تکنولوژی آموزشی، دانشگاه پیام نور، کرمانشاه، ایران.

masoomehghadami3693@gmail.com

1

چکیده

اضطراب را یک هیجان بهنجار تعریف کرده اند که نقش حفاظتی در زندگی فرد دارد اما در صورتی که شدت و طول مدت آن افزایش یابد به یک مشکل جدی تبدیل می شود. این پژوهش با اتکا به پژوهش های کتابخانه ای و با هدف بررسی نقش استرس والدگری مادران معلم در اضطراب فرزندان انجام شده است. یافته ها نشان دادند استرس والدگری در کنار مسائل ناشی از اشتغال مادر میتواند باعث ایجاد طیف گسترده ای از مشکلات برای کودک شود نتایج پژوهش حاکی از این است که با کنترل استرس والدگری مادران معلم، اضطراب فرزندان کاهش می یابد.

کلمات کلیدی: استرس والدگری، اضطراب، اضطراب فرزندان، مادران معلم.

مقدمه

اضطراب یک حالت خلقی یا هیجانی است که به وسیله عواطف منفی و نشانگان تنی تنیدگی توأم با این تصور که برخی اتفاق های بد و ناگوار در آینده رخ خواهد داد، مشخص میشود. نشانه های فیزیولوژیک اضطراب عبارتند از بیقراری، تند شدن ضربان قلب و تنیدگی عضلانی (دهقانی و همکاران، ۱۴۰۱). در این اختلالات، فرد بدون وجود خطر یا با وجود خطری کم اهمیت، احساس میکند خطر بزرگی در کمین اوست، به همین خاطر از نظر فیزیولوژیک و هیجانی شدیداً برانگیخته میشود. اگرچه اضطراب یک هیجان بهنجار است و نقش حفاظتی در زندگی فرد دارد. اما در صورتی که شدت و طول مدت آن افزایش یابد به یک مشکل جدی تبدیل خواهد شد (محمدی احمدآبادی و همکاران، ۱۴۰۰). بسیار مهم است که این اختلالات در کودکان و نوجوانان جدی گرفته شود، زیرا شیوع بالایی دارند و تأثیر منفی بر عملکرد آموزشی، اجتماعی و سلامتی میگذارند (Cresswell et al, 2020).

اضطراب نوعی اشتغال ذهنی است که با تردید در توانایی ها مشخص میشود و به عدم تمرکز حواس و واکنش جسمانی ناخوشایند منجر میشود (مهدوی و میرزاوند، ۱۳۹۹). شیوع این اختلال در کودکان، ۱۵-۸ درصد گزارش شده است (زمانی و همکاران، ۱۳۹۹). خانواده متشکل از پدر و مادر و فرزندان است که شبکه ای از ارتباط های دوسویه را با هم تشکیل داده اند و در قالب نقش اعضا، انتظاراتی از یکدیگر دارند و کیفیت این روابط، تأثیر انکارناپذیری بر تحول کودکان و نوجوانان به ویژه در حوزه تحول شناختی آنها دارند (خزاعی و همکاران، ۱۴۰۲). محیط پویایی خانواده یک محیط انعطاف پذیر، مشورتی، مشارکتی، مبتنی بر نظم، قانون و مقررات خود است روابط والد و فرزند به درستی در این محیط تعریف شده است، نقش ها بر حسب توانایی ها به افراد محول میشود و انجام وظایف محوله به هر کدام از اعضا باعث انسجام درونی ساختار خانواده شده و زمینه را برای سلامت اجتماعی و هیجانی فرزندان فراهم میکند (عباسی و غیرتی، ۱۴۰۱). الگوی ارتباطی مادر نقش مهمی در رشد عاطفی و اجتماعی کودک در آینده داشته و میتواند زمینه بهبود رفتارهای کودکان را فراهم آورد (هلاکویی و همکاران، ۱۴۰۱). حاکمیت استرس برپیکره شخصیت آدمی، آرامش روانی انسان را مختل نموده و قدرت هوشمندی، خلاقیت و ابتکار را به حداقل رسانیده و چرخه تولیدفکری و فرآورده های علمی و حرفه ای را به طور چشمگیری کاهش میدهد (ویسکرمی و روزبهانی، ۱۳۹۷). استرس والدگری، یکی از انواع تنیدگی هاست که اغلب مادران دارای فرزند، آن را تجربه می کنند؛ استرس والدگری در نتیجه ناهمخوانی ادراک شده بین تقاضای والدینی و منابع فردی حاصل می شود و چنین استرسی می تواند در چندین حیطة زندگی که مربوط به والدگری است، تجربه شود (متقی دستنائی و همکاران، ۱۴۰۲). زنان به دلیل از دست دادن استقلال به واسطه مادر شدن، متحمل استرس روانی زیادی میشوند؛ همچنین مادر ایده آل بودن نیز به الگویی برای زنان تبدیل شده که سطح استرس و اضطراب آنها را افزایش میدهد (بیات و همکاران، ۱۴۰۱). کوچانوا، پیتمن، مک نیال (۲۰۲۰) نیز دریافتند استرس والدگری با افزایش مشکلات رفتاری کودک، افزایش می یابد. بنابراین هم افزایش مشکلات رفتاری در کودک باعث افزایش استرس والدگری میشود و هم افزایش استرس والدگری باعث افزایش مشکلات رفتاری کودکان میشود (کوثری و همکاران، ۱۴۰۲). بین استرس والدگری پایین و استحکام روانی رابطه وجود دارد؛ استحکام روانی به عنوان عاملی مقاوم درونی عمل میکند و با افزایش توان حل مسئله و افزایش انگیزه فرد برای مقابله با مشکلات، به افراد کمک میکند تا بتوانند استرس را کاهش دهند (یوسفی و همکاران، ۱۴۰۰). زنان شاغل در محیط خانه نیز عموماً دارای نقش های همسری و والدگری هستند و همواره با انتظارات متفاوت هریک از این نقش ها روبه رو میباشند. در این بین، از آنجایی که یکی از مهمترین نقش های زنان والدگری است، انتظار می رود آنان همانند دیگر زنان انتظارات مورد قبول در این حوزه را به خوبی عملی نمایند؛ اما گاهی با اولویت قرار دادن انتظارات دیگر نقشها از انتظارات این حوزه غافل شده و نمیتوانند وظایف خود را به خوبی به انجام برسانند (حسین زاده اسکویی و همکاران، ۱۳۹۹). باتوجه به تحقیقات بررسی شده، این پژوهش به دنبال آن است تا بررسی کند چگونه استرس والدگری مادران شاغل معلم در اضطراب فرزندان تأثیر می گذارد؟

پیشینه تحقیق

در پژوهشی با عنوان "رابطه ی مکانیسم های دفاعی، راهبردهای مقابله ای و تنظیم شناختی هیجان با استرس والدگری در والدین کودکان سرطانی" در جامعه آماری والدین دارای کودکان سرطانی استان همدان، به روش همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام نشان دادند که پنج متغیر خودکنترلی، ارزیابی مثبت/دیدگاه وسیع تر، روان آزاده، مقابله مستقیم، و سرزنش خود ۵۸ درصد از استرس والدگری را تبیین می کنند. یافته های تحقیق بیانگر این بود که بین مکانیسم های دفاعی و راهبردهای مقابله ای با استرس والدگری رابطه مستقیم و معنی دار وجود دارد. بین راهبردهای ناسازگارانه تنظیم شناختی هیجان با استرس والدگری همبستگی مستقیم و معنی دار مشاهده شد. اما بین راهبردهای سازگارانه و استرس والدگری رابطه معنادار مشاهده نشد. بنابراین با افزایش سطح آگاهی هیجانی، تغییر تنظیم هیجانی و پیدایش معنا در تجارب هیجانی، می-توان پاسخ های مقابله ای سازگار را برای والدین به وجود آورده تا راهبردهای غیر انطباقی را کنار بگذارند و توانایی استفاده از دفاع های سالم تر را پیدا کنند (احمدطجری و عسگری، ۱۳۹۷). در پژوهشی با عنوان "تأثیر آموزش تاب آوری هیجانی- شناختی بر استرس والدگری و تنظیم هیجان والدین کودکان کم توان ذهنی خفیف" در جامعه آماری والدین دارای فرزند پسر کم توانی ذهنی خفیف ۸ تا ۱۲ ساله شهرستان کرج که به روش نیمه آزمایشی با ابزار پرسشنامه از جمله مقیاس تاب آوری (کانر و دیویدسون، ۲۰۰۳)، استرس والدگری (آبیدین، ۱۹۹۵) و دشواری هایی در تنظیم هیجان (گراتز و رومر، ۲۰۰۴) و همچنین آموزش تاب آوری هیجانی- شناختی (اسمیت و آسکا، ۲۰۱۶) که به مدت ۶ جلسه ۵۰ تا ۶۰ دقیقه ای و یک بار در هفته به صورت گروهی در گروه آزمایش ارائه شد و تحلیل داده های پژوهش با استفاده از تحلیل کواریانس تک و چندمتغیری نشان دادند که آموزش تاب آوری هیجانی- شناختی می تواند استرس والدگری را در والدین کودکان کم توانی ذهنی خفیف را کاهش دهد و موجب بهبود تنظیم هیجان و تاب آوری در آنان شود که این امر نشان دهنده اهمیت توجه به افزایش توانمندی های هیجانی-شناختی برای مقابله با شرایط دشوار زندگی در والدین دارای کودک کم توان ذهنی است (خیرخواه و همکاران، ۱۴۰۱). در پژوهشی با عنوان "رابطه اضطراب کرونای مادر و اضطراب فرزندان با میانجی گری کنترل تکانه" در جامعه آماری مادران دارای فرزند بین ۸ تا ۱۵ سال شهر مشهد در سال ۱۴۰۰ با نمونه ۳۰۰ نفری و روش پژوهش از نوع همبستگی و ابزارهای اندازه گیری شامل پرسشنامه کنترل تکانه (راجر و نجاریان، ۱۹۸۹)، پرسشنامه اضطراب کرونا (علی پور و همکاران، ۱۳۹۸) و پرسشنامه اضطراب کودکان اسپنس (۱۹۹۷) و نیز با تحلیل آماری ضریب همبستگی پیرسون و مدل یابی معادلات ساختاری و با بهره گیری از نرم افزارهای AMOS-SPSS-21 نشان دادند که بین اضطراب کرونا و کنترل تکانه در مادران با اضطراب فرزندان همبستگی معناداری وجود دارد. همچنین، مدل نهایی برازندگی مناسبی نشان داد و اضطراب کرونا در مادران هم به صورت مستقیم و هم از طریق کنترل تکانه بر اضطراب فرزندان اثر معناداری داشت. برطبق یافته های تحقیق، اضطراب فرزندان تحت تأثیر اضطراب کرونا و کنترل تکانه مادران قرار دارد (نجاری عبدل آبادی و آقامحمدیان شعریاف، ۱۴۰۰). در تحقیقی با عنوان "مقایسه سبک های دلبستگی و اضطراب اجتماعی در فرزندان خانواده های تک فرزند و چند فرزند" در جامعه آماری شامل دانش آموزان پسر مدارس راهنمایی شهر تهران مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۱۳۹۲-۱۳۹۱ و نمونه ای شامل دو گروه ۵ نفره دانش آموز از خانواده تک فرزند و ۵۰ نفر دانش آموز از خانواده چند فرزند و روش علی مقایسه ای نشان دادند که دانش آموزان خانواده های تک فرزند نسبت به دانش آموزان خانواده های چند فرزند میزان اضطراب اجتماعی بیشتری دارند و نیز سبک دلبستگی آنها کمتر ایمن و بیشتر اجتنابی و دو سوگرا است. پیشنهاد می گردد سیاستگذاران و برنامه ریزان در برنامه ریزی های تربیتی به این مهم توجه داشته باشند (ارشادی و امامی پور، ۱۳۹۲). در پژوهشی با عنوان "سلامت روان مادران و کودکان در طول قرنطینه همه گیری COVID-19 با نقش

میانجی استرس والدین" به بررسی سلامت روان مادران و کودکان در طول قرنطینه سراسری پرداختند. به طور خاص، این مطالعه افسردگی کودکان و پریشانی فردی مادران و استرس والدین را در مقایسه با نمونه های هنجاری بررسی کرد. اثر میانجی استرس والدینی مادران بر رابطه بین پریشانی فردی مادران و افسردگی کودکان نیز مورد بررسی قرار گرفت. در نهایت، این مطالعه تحلیل کرد که آیا جنسیت و سن بیولوژیکی کودکان مسیریهای ساختاری مدل پیشنهادی را تعدیل می کند یا خیر. نمونه ای از ۲۰۶ مادر ایتالیایی و فرزندانشان یک نظرسنجی آنلاین را تکمیل کردند. بر روی مادران پرسشنامه خود گزارشی بررسی پریشانی فردی و استرس والدین اجرا شد. کودکان اندازه گیری استاندارد افسردگی را تکمیل کردند. پریشانی فردی مادران و استرس والدینی و افسردگی کودکان بیشتر از نمونه های هنجاری ثبت شده بود. مشخص شد که استرس والدینی مادران ارتباط بین پریشانی فردی مادران و افسردگی کودکان را واسطه می کند. با توجه به کودکان، نه جنس بیولوژیکی و نه سن به عنوان تعدیل کننده های مهم این ارتباط ظاهر نشدند، که نشان می دهد مدل پیشنهادی قوی و ثابت است. در طول همه گیری های کنونی و آینده، خدمات بهداشت عمومی باید از والدین - به ویژه مادران - در کاهش ناراحتی فردی و استرس والدین حمایت کنند، زیرا این موارد با افسردگی کودکان مرتبط است (Babore et al, 2023). در تحقیقی با عنوان " استرس والدین و مشکلات بیرونی و درونی سازی کودک در میان خانواده های کم درآمد: بررسی انجمن های تعاملی" به بررسی ارتباط تعاملی بین استرس والدینی و رفتارهای برونی سازی و درونی سازی کودکان پرداختند. این مطالعه ارتباط تعاملی بین استرس والدینی و رفتارهای برونی سازی و درونی سازی کودک را در بین ۱۲۰۹ مراقب زن کم درآمد ($Mage = 34.51$) با کودکان در اوایل دوران کودکی یا اوایل نوجوانی در یک بازه زمانی ۶ ساله بررسی کرد. ارتباط والد-محور بین استرس والدین و مشکلات درونی کردن کودک برای گروه سنی اولیه پیدا شد. در گروه نوجوانان اولیه، ارتباطات رفتاری و کودک محور بین استرس والدین و مشکلات برونی سازی کودک یافت شد، اما فقط ارتباط کودک محور برای مشکلات درونی یافت شد. بنابراین، انجمن های معاملاتی فقط برای گروه نوجوانان اولیه پشتیبانی می شد. این یافته ها تفاوت های رشدی را در نحوه ارتباط استرس والدین و مشکلات رفتاری کودک در میان خانواده های کم درآمد نشان می دهد (Kochanova et al, 2020).

روش تحقیق

روش تحقیق حاضر از لحاظ هدف از نوع تحقیقات کاربردی است و از نظر روش تحقیق، کیفی تحلیلی می باشد که این پژوهش با اتکا به منابع کتابخانه ای و با استفاده از روش تحلیل محتوا و مطالعه مقالات و مجلات علمی معتبر انجام شده است؛ جهت بررسی پیشینه مطالعاتی از سایت های گوگل، گوگل اسکولار و SID و پرتال جامع علوم انسانی استفاده شده است. در این پژوهش از تعداد ۴۱ مقاله، تعداد ۲۸ مقاله مورد بررسی قرار گرفت. در فرایند پژوهش محقق با بررسی اسناد و مدارک از جمله مقالات در رابطه با نقش استرس والدگری مادران معلم در اضطراب فرزندان تحلیل هایی را انجام داد که یافته های ذیل به دست آمد.

یافته ها

یکی از خصوصیات روانشناختی والدین که میتواند تحت تاثیر شرایط کودکان قرار گیرد، استرس است. حاکمیت استرس بر پیکره شخصیت آدمی، آرامش روانی انسان را مختل میکند و قدرت هوشمندی، خلاقیت و ابتکار را به حداقل میرساند (ویسکرمی و روزبهانی، ۱۳۹۷). استرس والدگری در کنار مسائل ناشی از اشتغال مادر میتواند باعث ایجاد طیف گسترده ای از مشکلات برای کودک شود. می توان گفت علل استرس والدگری مادران معلم بیشتر به دلایل زیر است:

۱- معمولاً مادران چونکه وقت بیشتری را صرف مراقبت و نگهداری از فرزندان میکنند، فشار روانی بیشتری را نسبت به سایر اعضا متحمل میشوند. ۲- استرس والدگری حاصل تعارض تقاضاهای والدینی و منابع فردی است. ۳- استرس والدینی میتواند در چندین جنبه از زندگی آنها موثر باشد. ۴- مادران با سطح پایینی از استرس والدگری از استحکام روانی بیشتری برخوردارند (یوسفی و همکاران، ۱۴۰۰). ۵- بین استرس والدگری و انعطاف پذیری شناختی رابطه وجود دارد. ۶- مادران دارای فرزندان ناتوان یادگیری، سلامت عاطفی کمتر و استرس بیشتری را تجربه میکنند. ۷- تجربه استرس والدینی در تمام والدین امری طبیعی است اما با درجات مختلف (سرهنگی و همکاران، ۱۴۰۰). آثار و دلایل دیگر استرس والدگری مادران شاغل عبارتند از: ۱- استرس والدگری یکی از تنیدگی هاست که اغلب مادران آنرا تجربه میکنند. ۲- استرس والدگری حاصل تعارض ادراک شده بین تقاضای والدینی و منابع فردی است. ۳- استرس والدگری تنشی افراطی است که به تعاملات والد-کودک وابسته است. ۴- از عوامل مهم در مفهوم سازی استرس والدگری میتوان به در دسترس بودن منابع حمایتی و فرزندپروری و احساس شایستگی و چیرگی والدین در تربیت فرزندان اشاره کرد. ۵- آثار منفی استرس والدشدن هم بر مادر و هم بر فرزند آثار مخربی دارد. ۶- ارزیابی استرس والدگری توسط مقیاس استرس والدگری انجام میشود که شامل سه خرده مقیاس آشفستگی والدین، تعامل ناکارآمد والد-کودک و ویژگی های کودک مشکل آفرین میشود. (اندرز و همکاران، ۱۴۰۲). ۷- استرس والدینی عامل مهمی در تعیین کیفیت تعامل والد-فرزند است و فرزندپروری را تحت تاثیر قرار میدهد (صادق زاده و همکاران، ۱۴۰۲). استرس والدگری مادران گاهی منجر به اضطراب فرزندان می شود؛ در تعریف اضطراب باید گفت: اختلالات اضطرابی از شایعترین اختلالات روانی دوران کودکی و نوجوانی است (فیاضی و همکاران، ۱۴۰۰). اضطراب یک احساس فراگیر، ناخوشایند و مبهم نسبت به یک منبع ناشناخته است. اضطراب حالت هیجانی منفی است که با بیقراری، تشویش، نگرانی و فعالسازی یا برانگیختگی بدنی همراه است (سهرابی، ۱۴۰۲). اضطراب در زندگی نقش بیهنجار و حفاظتی دارد. اشکال اضطراب در کودکان به صورت کم طاقتی، عصبانیت، سکوت و ناراضی است. عوامل موثر در ایجاد اضطراب هم محیطی است و هم ژنتیکی؛ همچنین پیامدهای این اختلال شامل کاهش عملکرد تحصیلی، کاهش عزت نفس و تضعیف روابط بین فردی میباشد. مقیاس اضطراب شامل شش زیرمقیاس اضطراب جدایی، اضطراب فراگیر، اضطراب اجتماعی، حمله هراس و ترس از فضاهای باز، وسواس فکری-عملی، فوبی و ترسهای جراحی بدنی میباشد.

بحث و نتیجه گیری

اضطراب یک حالت خلقی و هیجانی است که به وسیله عواطف منفی و نشانگان تنی توأم با تصور اتفاقات ناگوار در آینده مشخص می شود. نشانه های فیزیولوژیک اضطراب شامل بیقراری، تندشدن ضربان قلب و تنیدگی عضلانی میباشد. فرد مضطرب بدون وجود خط یا با وجود خطر کم اهمیت احساس میکند خطری بزرگ در کمین اوست. اضطراب در کودکان، پیشرفت تحصیلی و عملکرد کودک و خانواده را مختل میکند. استرس والدگری نوعی اضطراب و تنش می باشد که به نقش والدینی و تعاملات والد-کودک وابسته است و همچنین می توان گفت استرس والدینی ترکیبی پیچیده از سه فاکتور به هم مرتبط شده فرزند، والدین و تعاملات والد-کودک تعریف شده است. مشکلات ناشی از تاثیر استرس والدگری بر بافت هیجانی خانواده می تواند از طریق مختل نمودن پیوند ایمن بین مادر و کودک، احساس دل بستگی در کودک را به طور منفی تحت تاثیر قرار دهد. استرس والدگری، در

سطح بالا و آسیب زنده، سازگاری والدین را کاهش داده و باعث نارسایی کنش ورزی آنها در حیطه های فردی و بین فردی می شود (نجاتی فر و همکاران، ۱۴۰۲). آنچه باعث بروز این استرس میشود، تردید والدین نسبت به کافی بودن منابعی است که برای ایفای نقش والدگری در اختیار دارند؛ اشتغال به عنوان نقشی اضافه شده، تعهدات و مسئولیت های بیشتری برای زنان ایجاد میکند. و سبب اضطراب و استرس فرزندان میشود (بهروزنیا و شفیع آبادی، ۱۴۰۱). قرار گرفتن در معرض اضطراب و فشارروانی ممکن است واکنش های قابل مشاهده ای را در فرزندان موجب شود. از نتایج دیگر این پژوهش می توان گفت والدینی که از استرس والدگری بیشتری برخوردارند، کودکانشان علائم اضطراب جدایی و پانیک بیشتری را نشان دادند و اضطراب و استرس والدین هم با اضطراب و هم با افسردگی کودک مرتبط است (زمانی و همکاران، ۱۳۹۸). پیشنهاد می شود با برگزاری کارگاه های آموزشی کنترل استرس والدگری برای مادران شاغل مانع از رشد اضطراب در کودکان شد و سپس نتایج پژوهشی و آماری نسبت به برگزاری این کارگاه ها را به صورت مقالات علمی به ذینفعان در این زمینه ارائه نمود.

منابع

- ۱- احمدطجری، فاطمه و عسگری، محمد، رابطه مکانیسم های دفاعی، راهبردهای مقابله ای و تنظیم شناختی هیجان با استرس والدگری در والدین کودکان سرطانی، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، ملایر، ۱۳۹۷.
- ۲- ارشادی، رویا و امامی پور، سوزان، مقایسه سبک های دلبستگی و اضطراب اجتماعی در فرزندان خانواده های تک فرزند و چندفرزند، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، تهران، ۱۳۹۲.
- ۳- اندرز، رضوان، امان الهی، عباس، عباسپور، ذبیح اله، پیش بینی مشکلات رفتار جنسی کودکان براساس استرس والدگری و تعارضات زناشویی والدین، مجله دانشگاه علوم پزشکی جیرفت، دوره دهم، شماره یکم، بهار ۱۴۰۲، صفحات ۱۱۸۷-۱۱۹۷.
- ۴- بهروزنیا، هلیا و شفیع آبادی، عبدالله، چالش های پیش روی مادران شاغل در حیطه ی نگهداری از فرزند خردسال: مطالعه ی کیفی پدیدارشناسانه، نشریه رویش روانشناسی، دوره یازدهم، شماره سوم، بهار ۱۴۰۱، صفحات ۱۸۳-۱۹۴.
- ۵- بیات، فاطمه، ازگلی، گیتی، محمودی، زهره، نصیری، ملیحه، بررسی مقایسه ای میزان ابتلاء به افسردگی، استرس و اضطراب در دو گروه زنان فرزنددار و بدون فرزند: یک مطالعه مبتنی بر جمعیت، مجله زنان، مامایی و نازایی ایران، دوره بیست و پنجم، شماره هفتم، پاییز ۱۴۰۱، صفحات ۴۵-۵۸.
- ۶- حسین زاده اسکویی، علی، صفرپور، فاطمه، کمندلو، زهرا، حبیبی عسگرآباد، مجتبی، زمانی زارچی، محمدصادق، مقایسه استرس والدگری و مشکلات برونی سازی و درونی سازی کودکان در مادران شاغل و غیرشاغل، نشریه توانمندسازی کودکان استثنائی، دوره یازدهم، شماره سوم، پاییز ۱۳۹۹، صفحات ۳۷-۴۹.
- ۷- خزاعی، عاطفه، باقری، نسرین، باباخانی، نرگس، نقش میانجی گری راهبردهای شناختی و فراشناختی در رابطه بین ادراک رابطه والد- فرزند و اضطراب امتحان در دختران، فصلنامه علمی پژوهشی خانواده درمانی کاربردی، دوره چهارم، شماره سوم، تابستان ۱۴۰۲، صفحات ۶۱-۷۸.

۳۱ تیر ۱۴۰۳
محل برگزاری: تهران

اولین کنفرانس بین المللی تحقیقات نوین در آموزش و پرورش

- ۸- خیرخواه، عطیه، خسروجاوید، مهنار، ابوالقاسمی، عباس، تاثیر آموزش تاب آوری هیجانی - شناختی بر تنظیم هیجان والدین کودکان کم توان ذهنی خفیف، دومین همایش ملی روانشناسی بالینی کودک و نوجوان، دانشگاه محقق اردبیلی، ۱۴۰۱.
- ۹- دهقانی، فاطمه، رضوی، ویداسادات، منطری توکلی، علیرضا، اندیشمند، ویدا، مقایسه اثرات آموزش فرزندپروری مثبت و کتاب درمانی بر اضطراب کودکان با رویکرد طرحواره، فصلنامه کودکان استثنائی، دوره بیست و دوم، شماره چهارم، زمستان ۱۴۰۱، صفحات ۶۹-۷۸.
- ۱۰- زمانی، سمیرا، شیرانی ناژوانی، مائده، اکرمی، ناهید، مدل معادلات ساختاری پیش بینی اختلالات اضطرابی کودکان براساس ارتباط با والدین، وابستگی به خدا با میانجی گری عزت نفس و کنترل ادراک شده، نشریه علمی روانشناسی بالینی و شخصیت، دوره هجدهم، شماره یکم، بهار و تابستان ۱۳۹۹، صفحات ۹۹-۱۱۳.
- ۱۱- زمانی، مجید، جلالی، محسن، پورمحمدی، الناز، نقش همراهی خانوادگی با علایم کودک، شیوه های فرزندپروری و استرس والدگری در پیش بینی شدت اختلالات اضطرابی در کودکان ۶ تا ۱۰ ساله در استان گلستان، مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی گرگان، دوره بیست و یکم، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۸، صفحات ۸۹-۹۸.
- ۱۲- سرهنگی، معصومه، حسینی نسب، سیدداوود، پناه علی، امیر، مقایسه اثربخشی آموزش مهارت های زندگی و معنادرمانی بر مهارت های ارتباطی و استرس والدگری مادران کودکان کم توان ذهنی، دوفصلنامه مطالعات روانشناختی نوجوان و جوان، دوره سوم، شماره دوم، پاییز و زمستان ۱۴۰۰، صفحات ۲۳۸-۲۵۱.
- ۱۳- سهرابی، هلنا، مقایسه تاثیر آموزش روانشناسی مثبت گرا و ذهن آگاهی نوجوان محور بر کنترل اضطراب نوجوانان بسکتبالیست معلول اعزامی به مسابقات کشوری، پژوهش های کاربردی در علوم ورزشی و سلامت، دوره دوم، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۲، صفحات ۶۱-۷۶.
- ۱۴- صادق زاده، مرضیه، عباسی، مسلم، تقی پور، نگار، قاسمی، نظام الدین، رابطه ساختاری والدگری ذهن آگاه و فرسودگی والدینی: نقش واسطه ای استرس والدگری مادران، فصلنامه خانواده پژوهی، دوره نوزدهم، شماره سوم، پاییز ۱۴۰۲، صفحات ۵۰۱-۵۱۸.
- ۱۵- عباسی، مسلم، غیرتی، شمیلا، رابطه افسردگی مادران با نشانه های افسردگی و اضطراب کودکان دارای اختلال یادگیری خاص با واسطه استرس والدینی، فصلنامه پژوهشی ناتوانی های یادگیری، دوره یازدهم، شماره چهارم، تابستان ۱۴۰۱، صفحات ۴۶-۶۱.
- ۱۶- فیاضی، نازنین، دهقانی آرانی، فاطمه، فراهانی، حجت الله، روشن چسلی، رسول، زاهد، غزل، اثربخشی بسته "راهنمای اجرای درمان شناختی رفتاری توسط والدین" بر اضطراب کودکان، فصلنامه خانواده و پژوهش، دوره بیستم، شماره یکم، بهار ۱۴۰۲، صفحات ۵۱-۶۳.
- ۱۷- کوثری، فرزانه، صباحی، پرویز، مکوندحسینی، شاهرخ، اثربخشی برنامه ترکیبی آموزش مدیریت والدین و فرزندپروری ذهن آگاهانه بر استرس والدگری، رابطه والد- کودک و مشکلات برونی سازی شده کودک، فصلنامه علمی- پژوهشی روانشناسی کاربردی، دوره هفدهم، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۲، صفحات ۱۱۵-۱۳۹.

۳۱ تیر ۱۴۰۳
محل برگزاری: تهران

اولین کنفرانس بین المللی تحقیقات نوین در آموزش و پرورش

۱۸- متقی دستنائی، شکوفه، زارع ده آبادی، نسرین، صباح، ایوب، اثربخشی آموزش مبتنی بر تاب آوری به مادران بر کاهش استرس والدگری و ارتقای تاب آوری کودکان چهار تا شش سال، فصلنامه اندیشه های نوین تربیتی، دوره نوزدهم، شماره دوم، تابستان ۱۴۰۲، صفحات ۹۳-۱۰۹.

۱۹- محمدی احمدآبادی، زیبا، محمدپناه اردکان، عذرا، متقی، شکوفه، تعیین نقش تعدیلگری ترتیب تولد در ارتباط بین بلوغ عاطفی و کمالگرایی مادران با اضطراب فرزندان دوره اول ابتدایی، دوفصلنامه روانشناسی معاصر، دوره شانزدهم، شماره دوم، پاییز و زمستان ۱۴۰۰، صفحات ۸۹-۱۰۱.

۲۰- مهدوی، سمیره و میرزاوند، جهانگیر، رابطه علی تعارض والد- فرزند، اضطراب، احساس تنهایی و کنترل شخصی به عنوان پیشایندهای گرایش به مصرف مواد مخدر در نوجوانان، فصلنامه اعتیاد پژوهی و سوء مصرف مواد، دوره چهاردهم، شماره پنجاه و پنجم، بهار ۱۳۹۹، صفحات ۱۱۵-۱۳۲.

۲۱- نجاتی فر، سارا، رحیمی، حسن، آقازارتی، علی، اثربخشی مداخله همکاری خانه و مدرسه (FAST) بر خودکارآمدی و استرس والدگری مادران کودکان دارای مشکلات رفتاری برونی شده، دوفصلنامه پوشش در آموزش علوم تربیتی و مشاوره، دوره نهم، شماره هجدهم، بهار و تابستان ۱۴۰۲، صفحات ۱-۲۱.

۲۲- نجاری عبدال آبادی، معصومه، آقامحمدیان شریاف، حمیدرضا، رابطه اضطراب کرونای مادر و اضطراب فرزندان با میانجی گری کنترل تکانه، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، مشهد، ۱۴۰۰.

۲۳- ویسکرمی، پروین و روزبهانی، مهدی، بررسی اثربخشی توانبخشی شنیداری بر استرس، اضطراب، افسردگی و امید به زندگی در والدین دارای کودکان کم شنوا، فصلنامه علمی پژوهشی یافته دانشگاه علوم پزشکی لرستان، دوره بیستم، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۷، صفحات ۱۳-۲۱.

۲۴- هلاکویی، آیناز، قاسم زاده، سوگند، ارجمندنی، علی اکبر، اثربخشی برنامه یکپارچه درمان فرانتشخیصی بر اضطراب نوجوانان و فرزندپروری مادران آنها، مجله علوم پزشکی رازی، دوره نوزدهم، شماره چهارم، تابستان ۱۴۰۱، صفحات ۱۵۰-۱۵۹.

۲۵- یوسفی، فیروزه، بختیارپور، سعید، مکوندی، بهنام، نادری، فرح، مقایسه استحکام روانی، انعطاف پذیری شناختی و سلامت روانی در مادران کودکان استثنائی با استرس والدگری بالا و پایین، مجله مطالعات ناتوانی، دوره یازدهم، شماره نوزدهم، زمستان ۱۴۰۰، صفحات ۲۰۹-۲۰۹.

26- Babore, A., Trumello, C., Lombardi, L., Candelori, C., Chirumbolo, A., Cattellino, E., Baiocco, R., Bramanti, S. M., Viceconti, M. L., Pignataro, S., & Morelli, M. (2023). **Mothers' and children's mental health during the COVID-19 pandemic lockdown: The mediating role of parenting stress.** *Child Psychiatry and Human Development*, Vol. 54. No.1. 134-146.

27- Creswell, C., Waite, P., & Hudson, J. (2020). **Practitioner Review: Anxiety disorders in children and young people - assessment and treatment.** *Journal of child psychology and psychiatry, and allied disciplines*. Vol. 61. No.6. 628-643.

28-Kochanova, K., Pittman, L. D., & McNeela, L. (2022). **Parenting Stress and Child Externalizing and Internalizing Problems Among Low-Income Families: Exploring Transactional Associations.** *Child psychiatry and human development*. Vol. 53. No.1. 76-88.